Eduskunnan puolustusvaliokunta

Lausunto koskien HE 201/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rajavartiolain ja ulkomaalaislain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi.

Varusmiesliitto ry on suomalaisten varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten valtakunnallinen edunvalvontajärjestö. Liitto on itsenäinen, puolustusvoimista erillään toimiva uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton yhdistys, jonka tavoitteena on asevelvollisten sosiaalis-taloudellisen ja oikeudellisen aseman kehittäminen, palvelusolosuhteiden parantaminen, koulutuksen aseman kehittäminen sekä turvallisuuspoliittisen tietoisuuden lisääminen.

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen. Varusmiesliitto keskittyy lausunnossaan varusmiespalvelukseen ja palveluksen suorittajiin.

Yleistä

Varusmiesliitto pitää perusteltuna muuttaa rajavartio- ja ulkomaalaislakia vastaamaan paremmin nykyistä turvallisuusympäristöä. Yleisesti esitys vaikuttaa hyvältä, mutta lisättäessä asevelvollisten tehtäviä tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota varusmiesten asemaan ensisijaisten kriisiajan sijoitusten näkökulmasta. Lisäksi on pidettävä huolta, ettei varusmiesten turvallisuustilanne heikkene.

Sodan ajan tehtävien täyttyminen ei saa vaarantua

Lakiesityksen määritelmä virka-aputehtävien tilapäisyydestä täytyy erityisesti huomioida. Varusmiesten koulutus tähtää ensisijaisesti varusmiesten sodan ajan tehtävien täyttämiseen. Varusmiesliitto muistuttaa, etteivät uudet virka-aputehtävät missään tapauksessa saa vaikuttaa ensisijaiseen koulutukseen negatiivisesti esimerkiksi rajallisten aika- tai muiden resurssien näkökulmasta.

Varusmiesten turvallisuuteen keskityttävä

Varusmiesten turvallisuus ei saa vaarantua uusien virka-aputehtävien myötä. Painotamme, että tehtävien vaarallisuutta arvioitaessa on käytettävä erityisen tarkkaa harkintaa. Varusmiesliitto pitää esityksessä hyvänä, että asevelvollisten uudet toimivaltuudet olisi otettava tarkoituksenmukaisella tavalla huomioon asevelvollisten koulutuksessa. Myös virka-aputehtävien määrittäminen rajavartiomiehen välittömässä ohjauksessa ja valvonnassa toteutettaviksi on tarpeellista sekä asevelvollisen oikeusturvan että turvallisuuden kannalta.